

УДК 657.1

Левченко Н. М.¹

Бойко О. В.²

¹ д-р. держ. упр., проф., завідувач кафедри обліку і оподаткування ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУ – 622м ЗНТУ

ЄСВ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі ЄСВ) – це консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат.

Вітчизняна система загальнодержавного соціального страхування в процесі реформування Української економіки зазнала багатьох докорінних змін. Зокрема, як відзначає значна кількість експертів, вона характеризувала-

ся гromiздкістю законодавчих актів, постійною зміною ставок відрахувань у державні фонди соціального страхування, частою зміною форм звітних документів та порядку їх заповнення. Одним із напрямків вдосконалення системи загальнодержавного обов'язкового соціального страхування в Україні стало прийняття Верховною Радою України Закону «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464 – VI (Закон «Про ЄСВ»). Проте до тепер до Закону «Про ЄСВ» продовжуються вноситись зміни.

Ставка ЄСВ у 2017 році залишилася незмінною: 22% від доходу (прибутку) особи. Проте максимальна сума сплати не повинна перевищувати:

- з 01 січня – 8800 гривень;
- з 01 травня – 9262 гривень;
- з 01 грудня – 9691 гривень.

В той же час, нововведеннями передбачений мінімальний розмір сплати ЄСВ, який буде сплачуватися незалежно від наявності у підприємця прибутку. Таким чином, з 1 січня мінімальний розмір ЄСВ для підприємців – 704 гривні щомісяця.

Водночас, підприємці, що віднесені до першої групи платників єдиного податку, мають право сплачувати 50% мінімального внеску – 352 гривні. Щоправда, страховий стаж для них нараховуватимуть пропорційно сплаченому внеску.

Окрім того з 1 січня 2017 року фізичні особи-підприємці звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу.

Варто акцентувати увагу, що Постановою КМУ «Про внесення змін до пункту 1 додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 675» від 28.12.2016 р. № 1015 змінено розподіл єдиного соціального внеску, зокрема, зменшено відрахування до фондів соціального страхування і збільшено до Пенсійного фонду. Тепер сума єдиного внеску від 22%, що сплачується роботодавцем, розподіляється:

- на випадок безробіття – 6,3596%;
- у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання – 11,1204%;
- пенсійне страхування – 82,52%.

Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» за № 1774 – VIII від 06.12.2016 р. внесено зміни до Закону про ЄСВ, якими з 1 січня 2017 року:

- підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування, звільняються від сплати за себе ЄСВ, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціаль-

ну допомогу (до 01.01.2017 р. таку пільгу мали лише фізособи – підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування);

- запроваджено обов’язкову сплату ЄСВ для фізосіб – підприємців (крім тих, які обрали спрощену систему оподаткування) та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, у сумі, що не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску ($22\% \times 3200 \text{ грн} = 704 \text{ грн}$, тобто 22% від мінімального розміру заробітної плати), незалежно від отримання доходу (прибутку) у місяці нарахування єдиного внеску;

- для платників, віднесених до першої групи платників єдиного податку, що визначені у підпункті 1 пункту 291.4 ПКУ (фізичні особи – підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень) сума ЄСВ не може бути менше 0,5 мінімального страхового внеску з зарахуванням відповідних періодів здійснення підприємницької діяльності до страхового стажу, який обчислюється відповідно до статті 24 Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування», пропорційно сплаченому єдиному внеску (тобто для цих осіб обов’язковий мінімальний страховий внесок зменшено вдвічі).